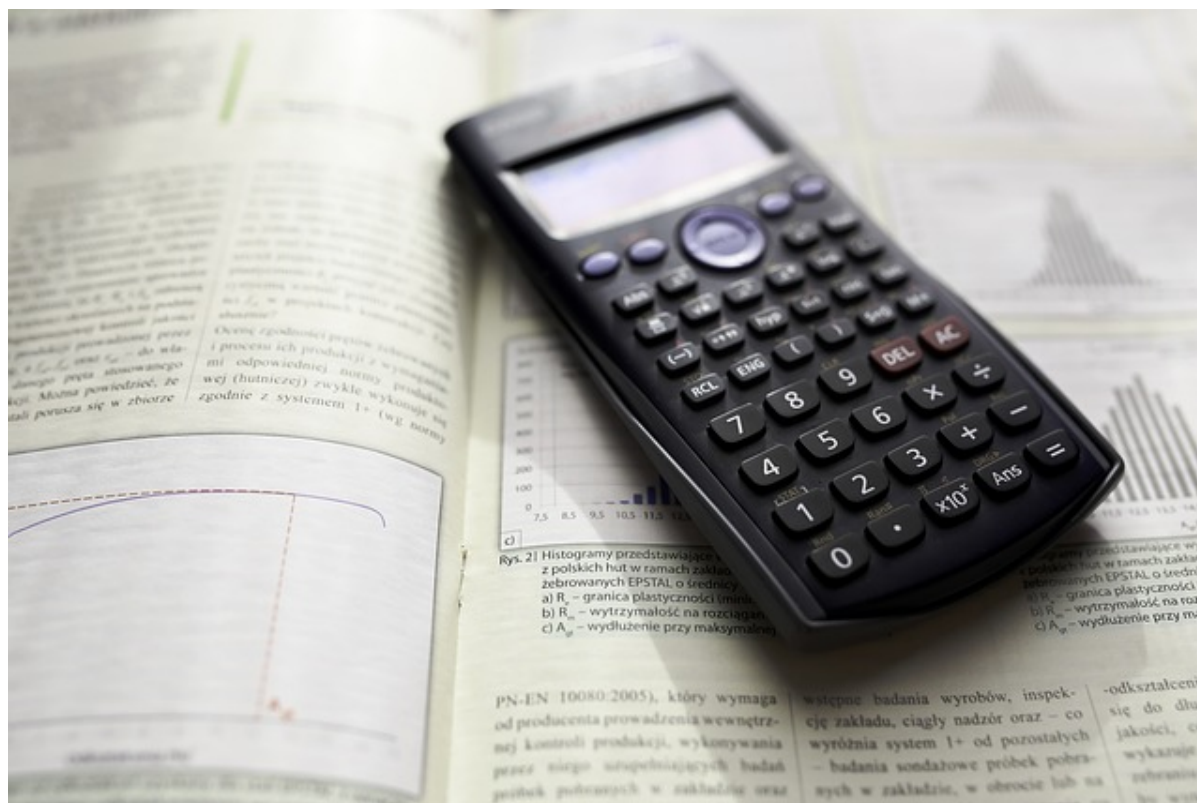

Slovenskí poľnohospodári a potravinári žiadajú zvýšiť transparentnosť potravinového reťazca

Členovia Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory, Slovenského zväzu prvovýrobcov mlieka, Slovenského mliekarenského zväzu, Únie hydínárov Slovenska a Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR požadujú sprehládnenie hodnoty potravín v celom potravinovom reťazci – teda od prvovýrobcov, cez spracovateľov až po obchod.

O tejto požiadavke na zmenu súčasného stavu informovali zástupcovia MPRV SR a Slovenského mliekarenského zväzu Štatistický úrad SR a predstaviteľov obchodných reťazcov počas oficiálneho rokovania, ktoré sa uskutočnilo 27. júna 2016 v Bratislave.

Dnes je situácia taká, že rozsah štatistických údajov v oblasti produkcie, predaja tak v množstvách, ako aj v hodnotovom vyjadrení v prípade mlieka, mliečnych výrobkov, hydiny a bravčového mäsa je povinne zisťovaný u prvovýroby a spracovateľov a to na mesačnej báze. Databáza v rámci maloobchodu však chýba. Navyše, rôzne prezentácie, napr. podielu domácich potravín na pultoch maloobchodu, ktoré sú z rôznych zdrojov a použitím rôznych zisťovacích metódik, vnášajú do hodnotenia pozície slovenských potravín zmätok a sú nejednotné.

Slovenskí poľnohospodári a potravinári preto volajú po detailnom a jednotnom postupe štatistického zisťovania skupín potravinových výrobkov v množstevných a hodnotových ukazovateľoch, ktoré majú byť zisťované v rámci maloobchodných prevádzok. Predkladateľom tejto požiadavky je MPRV SR. Požiadavka vychádza zo záverov pracovnej skupiny zriadenej ministerstvom na riešenie súčasnej odbytovej krízy v agropotravinárskom sektore. Jej schválenie je pre slovenských prvovýrobcov a spracovateľov dôležité aj preto, že sú neustále konfrontovaní s následkami prehlbujúcej sa odbytovej krízy v sektore.

Rozsah zisťovaných údajov za maloobchod bude svojou štruktúrou ten, ktorý už dlhodobo funguje v prvovýrobe a v spracovateľskom sektore. Zmena v zisťovaní štatistík – teda kompletná databáza hodnoty potravín od prvovýrobcov, cez spracovateľov až po obchod - by mala priniesť jasný a nespochybniteľný prehľad tvorby hodnoty v sledovaných potravinách a jej prerozdelenia v celom reťazci. Z hľadiska obáv o možné navýšenie nákladov nového štatistického zisťovania sú predkladatelia presvedčení, že dôjde k celkovému zníženiu nákladov, pretože Štatistický úrad SR nebude musieť vykonávať nákladné zisťovanie spotrebiteľských cien pri navrhovaných potravinách. Na druhej strane sa súčasne zvýši kvalita dát, pokiaľ ide o reálne spotrebiteľské ceny.

30. júna 2016 bude zasadať Štatistická rada, ktorá je poradným orgánom predsedníčky ŠÚ SR. Štatistická rada má prerokovať návrhy nových štatistických sledovaní až do roku 2017. Zmeny, ktoré navrhuje MPRV SR spolu so slovenskými poľnohospodármi a potravinármi, majú byť ich súčasťou.

Aktéri tejto iniciatívy pevne veria, že dobre mienená myšlienka zahrnúť do štatistických výkazov aj obchod, ktorá by vniesla transparentnosť do štatistických zisťovaní, sa stretne s pochopením aj na úrovni ŠÚ SR a tento návrh ŠÚ SR podporí. Práve zlepšenie transparentnosti je totiž základom pre vyrovnanie vzťahov v dodávateľských reťazcoch aj na úrovni štátov Európskej únie.